

Els grans banys de mar

El Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols repassa el que va ser el primer turisme relacionat amb la salut i la cultura amb el mar i l'entorn com a protagonistes

---

El Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols ofereix a les sales remodelades de l'antic hospital l'exposició Els banys de mar: salut i oci, amb motiu del centenari dels Viatges Blaus organitzats pel guixolenc Jaume Marill des de Barcelona. Aquesta va ser una iniciativa que es va fer per donar a conèixer la Costa Brava. La mostra està pensada per mostrar, d'una banda, el primer turisme que barrejava salut i cultura, d'altra, com la societat que acollia els primers visitants va bastir una ciutat més saludable i, finalment, reivindicar el paper històric de metges, farmacèutics, practicants i remeieres.

Precisament, per acollir els visitants locals, nacionals i internacionals, durant la Segona República es va impulsar la creació d'establiments hotelers i xalets i el lloguer d'habitacions. Tot això molt relacionat amb noves pautes culturals, com ara el culte al cos, o en la indumentària, per facilitar les activitats esportives en auge o afavorir el bronzejat. El 1904, es pot dir que es va materialitzar el que es considera la primera marca turística catalana amb el bateig de Ferran Agulló del litoral gironí com a Costa Brava. L'estiueig es va potenciar des de Revista de s'Aragó fins als Viatges Blaus, amb sortides amb vaixell per descobrir la Costa Brava.

Però les arrels cal buscar-les abans. A finals de XVIII, en diversos països europeus es va redescobrir la platja com a espai de lleure i de contemplació, amb una nova mirada romàntica del paisatge i van néixer les pràctiques balnearies marítimes terapèutiques. A Catalunya, fins al 1870, l'ús de la platja i de l'aigua de mar tenien exclusivament un objectiu mèdic, moment dels primers sanatoris i balnearis marítims. Un destí paradigmàtic de l'estiueig de les classes benestants catalanes són els embrionaris banys d'en Baldomero (1875), posteriorment banys de Sant Elm. Amb els anys, es va ampliar el nombre d'estiuejants entre les classes mitjanes.

En aquell moment, i és rellevant, el que es considera l'higienisme per a les condicions de vida i de salut de les ciutats va impulsar canvis per al benestar de les dones i els homes de la vall. A les darreries del segle XIX, es van crear nous cementiris fora del centre de les poblacions, safarejos i altres edificis, i l'activitat industrial es va traslladar fora del centre. Amb el temps, es va generalitzar el subministrament d'aigua potable, es van crear xarxes de clavegueram, es va estendre l'electricitat i es va divulgar l'ús de productes de neteja personal.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 23-12-2018, Pàgina 42

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1524991-els-grans-banys-de-mar.html>